

troer, naar man ikke er juridisk forpligtet til at fornye dem uden offentlig Concurrence, da vilde der ikke let kunne være saadanne Billigheds-Hensyn, at de for mig ville kunne indeholde Hjemmel eller Undskyldning til nogen Fornyelse uden Licitation. Den ærede Finantsminister har i Anledning af vore Bemærkninger med Hensyn til Bernstorff og Forvaltningen deraf oplyst, at den overordnede Domain-Embedsmand, der er overgivet denne Forvaltning, ikke havde Tilsynet med det egentlige Gods, der, som Finantsministeren rigtig anførte, var henlagt under Amtsforvalteren. Dette har imidlertid Udvalget ingenlunde overseet; det har meget vel seet, at det var for det i sig selv høit ubetydelige Hverv, og for hans Deel, som det forekommer mig, lidet passende Hverv at have Tilsyn med selve Slottets Park i Bernstorff, at det var derfor vedkommende Embedsmand, erholdt et Bederlag af et bekiendt Lyststed og i Forbindelse dermed det forunderlige Bederlag at faae en Forpagtning af de Jorder, der ligge i selve Bernstorffs Park. Den høitagtede Finantsminister har fremstillet dette som en Ubetydelighed; men for ikke at tale om, at det heller ikke er for Sagens Betydelighed i og for sig, at Udvalget har lagt Vægt derpaa, skal jeg dog bemærke, at jeg troer, at det viser en Betragtningssmaade af Forholdene, som en Folkerepresentation hverken kan eller bør billige. Naar den høitagtede Indenrigsminister ifjor i det tidlige Foraar, eller maaskee endog faa iaar affluttede en formelig Contract med sin næste Underordnede om denne Eiendom ganske vist, som den høitagtede Finantsminister hittede, for en Afgift af 300 Rbd., men ganske vist ogsaa paa saadanne Vilkaar, at disse 300 Rbd. ere for meget Lidet at regne i Forhold til hvad disse Jorders Udbytte kan give — idet jeg maa tillade mig at bemærke, at der til Exempel ikke af Forpagteren svares Skat o. s. v. af disse Jorder, saa troer jeg, at dette er upassende og Noget, hvormed Regjeringslignelsen ligesaa lidet kan være tjent, som den i sin Tid har været tjent med at Rentekammerets høieste Medlemmer lode sig bruge til at administrere Godser, og maaskee endnu i dette Døgn blikke administrere Godser. Det giver Anledning til Collisioner, det vækker Formodninger

og indviker paa de Tanker, som gjøres i Folket om disse Administrationer, hvilket man virkelig ikke bør give Anledning til.

Den høitagtede Finantsminister har yttret sig mod Udvalgets Bemærkninger med Hensyn til Diaternes Størrelse. Jeg skal ikke nægte, at de Grindringer, den høitagtede Finantsminister herom fremsførte, tilbagekaldte hos mig Ministeriets Holdning ifjor i denne Sag, da det meente, at 2 Rbd. Diater vare passende for en Folkerepræsentant. Det forekommer mig, at naar den høitagtede Finantsminister seer hen til, hvor særdeles kostbart aflagt den Embedsmand er, som nærmest har givet Anledning til Udvalgets Bemærkninger om Diaterne, da var der dobbelt ringe Jøle til nu at finde det forunderligt, at Udvalget kunde tænke sig 4 Rbd. som et passende Maximum for Diaterne ogsaa for ham.

Efter den Maade, hvorpaa den høitagtede Finantsminister udtalte sig om Forstvasenet, og efter de Uttringer, som allerede ere fremsførte af min ærede Nabo og Collega i Udvalget (Opfermann), skal jeg ikke dvæle ved dette, men, gaaende forbi denne Deel af Domainen, skal jeg blot med et Par Ord minde om, at jeg troer, at det vilde være en almindelig Anskuelse hos dem, der have overveiet hele Statens Stilling til alt dette Domainegods, at der, forsaavidt der ikke meget snart kunde træffes store Afhændelser og store Reductioner deri, vil det vist neppe kunne undgaaes, at undergive ogsaa det Gods, som ikke hører til Forst-domainerne, en Undersøgelse af samme Beskaffenhed, som den høitagtede Finantsminister allerede har erklæret sig enig i med Hensyn til Domainerne i Almindelighed.

Om Fabrikken Frederiksværk kunde der vistelig være stor Opfordring til særlig at udtale sig. Jeg tør imidlertid troe, at der ville være Andre i denne Sal, som ville tale om dette Punkt, og jeg for min Deel skal derfor indskrænke mig til den Uttring, at Afhændelsen af dette Gods og af dette Værk og Overladelser af dette Værks Drift til Private turde være et meget paatrængende Ønske. Jeg skal hermed slutte.